

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL V. Š. 2016-01-19 PRAŠYMO**

2016 m. kovo 22 d. Nr. S-61 (7-14/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:

komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Veršelienės
Rasos Stravinskaitės
Andriaus Veniaus
Linos Vosylienės – pranešėja

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojo atstovui
mokesčių administratoriaus atstovei

Jūratei Dalmantaitei
advokatui J. L.
L. S.

2016 m. vasario 23 d. posėdyje išnagrinėjusi V. Š. (toliau – Pareiškėjas) 2016-01-19 prašymą atnaujinti skundo padavimo terminą Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2015-08-24 sprendimui Nr. 1A-382 apskūsti, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas 2015-08-24 sprendimu Nr. 1A-382 patvirtino Kauno teritorinės muitinės (toliau – Kauno TM) 2015-07-09 sprendimą Nr. 5PM190754, kuriuo Pareiškėjas buvo pripažintas skolininku muitinei ir jam įregistruota 2 Eur muitų, 32 Eur akcizų, 8 Eur pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM), 1 Eur akcizų delspinigių mokestinė prievolė. Muitinės departamentas nurodytąjį sprendimą su 2015-09-02 lydraščiu Nr. (4.14) 3B-9063 registruotu laišku (perduota paštu 2015-09-03, registruotos siuntos Nr. RN) išsiuntė Pareiškėjo atstovui advokatui J. L. skunde nurodytuojų adresu: (duomenys neskelbtini).

Pareiškėjas 2016-01-19 skunde prašo, Mokestinių ginčų komisijai prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) manant, kad yra praleistas skundo dėl Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 padavimo terminas, terminą skundai paduoti atnaujinti pagal 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 str. 3 ir 4 dalis, nes Muitinės departamento sprendimą Pareiškėjas gavo ir su juo susipažino 2016-01-07.

Pareiškėjas teigia Kauno TM sprendimą 2015-07-11 apskundęs Muitinės departamentui, kuris Pareiškėjo skundo iš esmės neišnagrinėjo, apie nagrinėjimo rezultatus Pareiškėjui nepranešė. Pareiškėjas 2015-10-16 paštu gavo Vilniaus TM raginimą sumokėti geruolu aukščiau nurodytą nepriemoką. Gavęs raginimą, Pareiškėjas 2015-10-29 pakartotinai kreipėsi į Muitinės departamentą

su prašymu pateikti skundo išnagrinėjimo motyvus, nes atsakymo į pateiktą skundą negavo. 2015-11-17 buvo gautas Muitinės departamento atsakymas, jog atsakymas į skundą yra išsiųstas Pareiškėjui 2015-09-02, lydraščio Nr. (4.14)3B-9063, nurodytas adresas. Tačiau Pareiškėjas tvirtina tokio atsakymo negavęs ir apie skundo išnagrinėjimą nebuvo informuotas.

Pareiškėjas nurodo, kad, nesulaukęs atsakymo iš Muitinės departamento, 2015-12-04 raštu pateikė skundą Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, iš kurios 2016-01-07 gavo atsakymą ir prie jo pridėtą Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 kopiją bei informaciją apie siunčiamą korespondenciją, iš kurios matyti, kad korespondencija buvo siūsta advokato J. L. kontorai, kada siūsta ir įteikta yra neaišku, žymų apie korespondencijos įteikimą nėra. Atsakymas į 2015-07-22 skundą yra gautas tik 2016-01-07.

Komisija konstatuoja, kad Pareiškėjo 2016-01-19 prašymas netenkintinas.

Skundo dėl mokesčio ginčo padavimo terminą reglamentuoja MAĮ 152 straipsnis, pagal kurio 2 dalį skundas Komisijai turi būti paduodamas raštu ne vėliau kaip per 20 dienų nuo centrinio mokesčių administratoriaus skundžiamo sprendimo įteikimo mokesčių mokėtojui arba per 20 dienų nuo termino sprendimui dėl mokesčio ginčo priimti pasibaigimo dienos. MAĮ 164 straipsnio, reglamentuojančio dokumentų įteikimą mokesčių mokėtojui, 3 dalis numato, kad registruotu laišku dokumentai siunčiami pagal mokesčių mokėtojo registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą arba mokesčių mokėtojo nurodytą adresą korespondencijai gauti. Tais atvejais, kai minėtų duomenų mokesčių administratorius neturi, dokumentai siunčiami pagal atitinkamame registre nurodytą mokesčių mokėtojo adresą. Dokumentų, siunčiamų registruotu laišku, įteikimo mokesčių mokėtojui diena laikoma penkta darbo diena, einanti po mokesčių administratoriaus siunčiamos korespondencijos perdavimo paštui dienos.

Pažymėtina, kad procesiniais skundo padavimo terminais siekiama garantuoti operatyvų mokesčio ginčo nagrinėjimo procesą, teisingą ir savo laiku atliekamą mokesčių surinkimą į valstybės biudžetą bei užtikrinti teisinių santykių stabilumą. MAĮ numatytas trumpas terminas skundui paduoti įpareigoja asmenis savo procesinėmis teisėmis naudotis itin operatyviai, atidžiai, rūpestingai bei sąžiningai, nes priešingu atveju jų teisė pateikti skundą nebus ginama.

Vadovaujantis MAĮ 152 str. 3 dalimi, mokesčių mokėtojui, praleidusiam skundo padavimo terminą dėl prižasčių, kurias ikiteisminė mokesčio ginčą nagrinėjanti institucija pripažįsta svarbiomis, šis terminas minėtos institucijos sprendimu gali būti atnaujintas. Iš šio teisinio reglamentavimo matyti, kad būtina sąlyga praleistam terminui atnaujinti yra ta, jog turi egzistuoti svarbios priežastys, kurios sutrukdė asmeniui nustatytu laiku paduoti skundą dėl atitinkamo mokesčių administratoriaus sprendimo.

MAĮ nėra pateiktas sąrašas aplinkybių, kurioms esant būtų suteikta galimybė atnaujinti praleistą terminą skundui paduoti. Tai ikiteisminei mokesčio ginčą nagrinėjančiai institucijai (ginčo atveju – Komisijai) įstatymų leidėjo suteikta diskrecijos teisė (MAĮ 152 str. 3 dalis).

Pagal Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) formuojamą vienodą administracinių teismų praktiką svarbios priežastys, dėl kurios praleistas skundo padavimo terminas, sąvoka aiškinama kaip apimanti tik išskirtines, objektyvias, nuo skundą paduodančio asmens valios nepriklaususias aplinkybes (LVAT praktikos, taikant išankstinio ginčų nagrinėjimo ne per teismą tvarką reglamentuojančias teisės normas, apibendrinimo (I dalis), publikuoto: „Administracinė jurisprudencija“, 2010, Nr. 19, 2.9 skyrius). Teismų praktikoje svarbiomis termino praleidimo priežastimis yra pripažįstamos tokios aplinkybės, kurios asmeniui sudaro kliūtis laiku įgyvendinti savo valią atlikti tam tikrus veiksmus. Paprastai tokios aplinkybės yra objektyvaus pobūdžio ir nepriklauso nuo asmens valios, pavyzdžiui: fizinio asmens sunki liga, kitų asmenų veikla, ribojanti asmens veiksmų laisvę, valią, neraštingumas ir pan. Pastebėtina, kad vertinimas, ar terminas kreiptis teisminės gynybos praleistas dėl svarbių priežasčių, labai priklauso nuo nagrinėjamo atvejo aplinkybių. Sprendžiant termino atnaujinimo klausimą, taip pat yra atsižvelgiama į svarbių aplinkybių atsiradimo momentą, jų egzistavimo trukmę, į tai, ar asmuo, išnykus minėtoms aplinkybėms, kreipėsi į teismą per protingą laiko tarpą. Taip pat vertintina, ar asmuo buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino

nerūpestingai, aplaidžiai. Šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (LVAT 2007-09-19 nutartis adm. byloje Nr. A⁵⁵⁶-573/2007; 2010-08-30 nutartis adm. byloje Nr. A⁴³⁸-757/2010; 2014-04-02 nutartis adm. byloje Nr. A²⁶¹-347/2014).

Iš bylos medžiagos matyti, jog Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimas Nr. 1A-382 Pareiškėjo atstovui advokatui J. L. skunde nurodytu adresu (duomenys neskelbtini) registruota pašto siunta Nr. RN išsiųstas 2015-09-03 (Muitinės departamento paštui perduotų siuntų sąrašas su pašto datos spaudu, AB Lietuvos pašto registruotų siuntų sąrašas Nr. 57-333-2615). Remiantis MAĮ 164 str. 3 dalimi, Muitinės departamento sprendimo įteikimo Pareiškėjui diena laikytina penkta darbo diena, einanti po 2015-09-03, t. y. 2015-09-10. Terminas Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimui Nr. 1A-382 apskūsti skaičiuojamas nuo 2015-09-11 ir pasibaigia 2015-09-30 (imtinai). Pareiškėjas skundą Komisijai per centrinį mokesčių administratorių pateikė 2016-01-20, t. y. praleidęs įstatymo nustatytą 20 dienų skundo padavimo terminą.

Pareiškėjas Komisijai pateiktame prašyme nurodo Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimą Nr. 1A-382 gavęs ir su juo susipažinęs tik 2016-01-07, skundo padavimo terminą skaičiuoja nuo šios datos ir mano, kad terminas nėra praleistas. Tačiau Komisijai manant, kad yra praleistas skundo dėl Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 padavimo terminas, prašo terminą skundui paduoti atnaujinti kaip praleistą dėl svarbių priežasčių. Svarbiomis termino praleidimo priežastimis Pareiškėjas nurodo aplinkybes, jog Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382, siųsto kartu su 2015-09-02 lydraščiu Nr. (4.14)3B-9063, jis nėra gavęs ir apie skundo išnagrinėjimą neinformuotas. Nesulaukęs atsakymo iš Muitinės departamento, Pareiškėjas 2015-12-04 raštu pateikė skundą Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, iš kurios 2016-01-07 gavo atsakymą ir prie jo pridėtą ginčijamo sprendimo kopiją bei informaciją apie siunčiamą korespondenciją. Iš gautos informacijos matyti, kad korespondencija buvo siųsta advokato J. L. kontorai, kada siųsta ir įteikta, Pareiškėjo tvirtinimu, yra neaišku, žymų apie korespondencijos įteikimą nėra.

Komisija, vertindama Pareiškėjo nurodomas aplinkybes dėl skundo padavimo termino praleidimo priežasčių – ginčijamo Muitinės departamento sprendimo Pareiškėjas laiku negavo, pažymi, jog jų nepatvirtina jokie byloje esantys įrodymai (dokumentai). Priešingai, iš byloje esančių dokumentų matyti, jog Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimas Nr. 1A-382 Pareiškėjo atstovui advokatui J. L. buvo išsiųsta 2015-09-03 jo 2015-07-22 skunde, pateiktame Muitinės departamentui, nurodytu adresu (duomenys neskelbtini). Sprendimas buvo siųstas registruota pašto siunta Nr. RN, šią aplinkybę patvirtina Muitinės departamento paštui perduotų siuntų sąrašas su pašto datos spaudu, AB Lietuvos pašto registruotų siuntų sąrašas Nr. 57-333-2615. AB Lietuvos pašto viešai pateikiama informacija pagal registruotos pašto siuntos Nr. RN patvirtina, jog siunta 2015-09-07 buvo pristatyta ir įteikta gavėjui. Šią aplinkybę patvirtina ir AB Lietuvos paštas 2016-03-02 pažyma Nr. 3-1363 apie registruotosios korespondencijos siuntos įteikimą.

1999-04-15 Pašto įstatymo Nr. VIII-1141 (2012-11-08 įstatymo Nr. XI-2379 redakcija) 10 str. 1 d. 4 ir 5 punktai nustato, kad pašto paslaugos teikėjas privalo: registruotąsias ir įvertintąsias pašto siuntas pateikti asmeniškai pasirašytinai siuntėjo nurodytam gavėjui arba gavėjo raštu nurodytam asmeniui, nurodžius to asmens vardą, pavardę; saugoti pašto siuntą, kurios neįmanoma pristatyti gavėjui ar grąžinti siuntėjui, kai siuntėjas (gavėjas) atsisako ją paimti arba kai nurodytu adresu gavėjas (siuntėjas) negyvena, 2 mėnesius. Pagal šio straipsnio 2 dalį pašto paslaugos teikėjas, pateikdamas pašto siuntas gavėjui asmeniškai pasirašytinai, privalo: 1) pateikti pašto siuntą gavėjui asmeniškai pasirašytinai; jeigu pateikti pašto siuntos gavėjui asmeniškai pasirašytinai nėra galimybės (siuntėjo nurodytu adresu nerandama gavėjo ir panašiai), pašto paslaugos teikėjas privalo informuoti gavėją apie pašto siuntą, palikdamas pranešimą gavėjo gaunamųjų laiškų dėžutėje arba elektroninėmis priemonėmis, užtikrinančiomis tokio pranešimo gavimą; 2) saugoti pašto paslaugos teikimo taisyklėse nurodytus dokumentus, patvirtinančius pašto siuntų pateikimą gavėjui asmeniškai pasirašytinai, 6 mėnesius nuo pašto siuntos pateikimo

dienos; kai kyla ginčas tarp pašto paslaugos teikėjų ir naudotojų dėl pašto siuntos įteikimo, šiuos dokumentus pašto paslaugos teikėjas privalo saugoti iki ginčo išsprendimo dienos; 3) pašto siuntą, kurios neįmanoma pateikti gavėjui (gavėjas atsisako ją priimti, nebegyvena siuntėjo nurodytu adresu ir panašiai), grąžinti siuntėjui.

Iš išdėstyto teisinio reglamentavimo matyti, kad ginčo atveju pašto paslaugos teikėjas AB Lietuvos paštas privalėjo registruota pašto siunta siųstą ginčijamą Muitinės departamento sprendimą įteikti asmeniškai pasirašytinai siuntėjo nurodytam gavėjui, šio ginčo atveju advokatui J. L. . Iš byloje esančių duomenų sprendina, jog būtent taip ir buvo padaryta. Pašto siuntą, nesant galimybių pateikti gavėjui, AB Lietuvos paštas privalėjo grąžinti siuntėjui Muitinės departamentui, tačiau duomenų apie tai, kad ginče aptariama registruotoji pašto siunta buvo grąžinta Muitinės departamentui, nėra.

Pareiškėjas prašyme nurodo, jog, negavęs jokio pranešimo apie skundo nagrinėjimą, 2015-10-16 paštu gavo Vilniaus TM raginimą sumokėti geruoju Kauno TM sprendime apskaičiuotą mokestinę nepriemoką. Gavęs raginimą, Pareiškėjas 2015-10-29 pakartotinai kreipėsi į Muitinės departamentą su prašymu nurodyti skundo išnagrinėjimo motyvus. 2015-11-17 gavo Muitinės departamento atsakymą, jog atsakymas į skundą yra išsiųstas Pareiškėjui 2015-09-02, lydraščio Nr. (4.14)3B-9063, nurodytas adresas. Pareiškėjas nurodo, kad, nesulaukęs atsakymo iš Muitinės departamento, 2015-12-04 raštu pateikė skundą Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, iš kurios 2016-01-07 gavo atsakymą ir prie jo pridėtą Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 kopiją.

Komisijos vertinimu, nustatytos aukščiau aprašytos aplinkybės sudaro pagrindą teigti, jog Pareiškėjas, siekdamas įgyvendinti savo teisę apskūsti Muitinės departamento sprendimą, nebuvo pakankamai rūpestingas, sąžiningas ir atidus. Sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo imperatyvai neatsiejami su reikalavimu aktyviai siekti savo pažeistų teisių gynimo. Šio reikalavimo neatitinka suinteresuoto asmens pasyvumas ir procesinis neveikimas. Be to, pažymėtina, jog asmenys, inicijuodami ginčą, turi ne tik teises, bet ir pareigas, tokias kaip: sąžiningai naudotis ir nepiktnaudžiauti jiems priklausančiomis procesinėmis teisėmis, rūpintis greitu bylos išnagrinėjimu, rūpestingai ir laiku pateikti įrodymus ir argumentus. Nesant jokių įrodymų, jog Pareiškėjas Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 2015-09-07 negavo, jog pasidomėti jo skundo nagrinėjimu ir bylos baigtimi laiku Pareiškėjui sutrukdė kokios nors aplinkybės, kurios galėtų būti pripažintos svarbiomis, taip pat atsižvelgus į tai, kad Pareiškėjas į Muitinės departamentą su prašymu informuoti apie jo skundo išnagrinėjimą pakartotinai kreipėsi praėjus trimis mėnesiams, t. y. 2015-10-29, po 2015-07-22 skundo pateikimo (pagal MAĮ 154 str. 3 dalį centrinis mokesčių administratorius turi priimti sprendimą dėl skundo dėl mokestinio ginčo per 30 dienų nuo jo gavimo dienos, šis terminas gali būti pratęstas iki 60 dienų, apie tai turi būti raštu pranešta skundą padavusiam mokesčių mokėtojui), darytina išvada, jog Pareiškėjas nagrinėjamu atveju nebuvo pakankamai rūpestingas, siekdamas apskūsti centrinio mokesčių administratoriaus sprendimą.

Komisija, įvertinusi išdėstytas aplinkybes, nustačiusi, kad Pareiškėjo elgesys neatitiko sąžiningumo, rūpestingumo ir atidumo reikalavimų, kad Pareiškėjo skundo padavimo termino praleidimo priežastys yra subjektyvaus pobūdžio, t. y. priklausė nuo Pareiškėjo valios, konstatuoja, jog Pareiškėjo nurodytos priežastys, dėl kurių jis praleido terminą Muitinės departamento sprendimui apskūsti, nagrinėjamu atveju nelaikytinos svarbiomis. Todėl Pareiškėjo prašymas atnaujinti praleistą terminą skundui dėl Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 paduoti yra atmestinas nenustačius svarbių priežasčių, dėl kurių šis terminas buvo praleistas. Pareiškėjo skundas laikytinas nepaduotu ir grąžintinas Pareiškėjui (MAĮ 152 str. 5 dalis).

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 5 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Neatnaujinti termino Pareiškėjo skundai dėl Muitinės departamento 2015-08-24 sprendimo Nr. 1A-382 paduoti.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 152 str. 7 dalį ir Administracinių bylų teisenos įstatymo 32 str. 1 dalį mokesčio mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Skundas teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo gavimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Veršeliene

Komisijos nariai

Rasa Stravinskaitė

Andrius Venius

Lina Vosyliene